

STUDENTEN WEEKBLAD

REDACTEUREN:

W. MAAS GEESTERANUS, W. F. E. VAN HASSELT,
MEJ. G. TH. VAN OS VAN DELDEN, L. G. M. BAAS BECKING, J. G. KAM,
C. G. J. VREEDENBURGH, W. L. Z. VAN DER VEGTE.
ORGAAN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR STUDIEBELANGEN.

17^e Jaargang.
No. 7.

Donderdag
12 November '14.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f 3,50, bij vooruitbetaling f 3,— per jaar. De jaargang loopt van 1 October tot 30 September.
De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

TECHNISCHE BOEKHANDEL EN
DRUKKERIJ J. WALTMAN Jr.
— DELFT. —

Inzendingen te bezorgen vóór Maandag-
middag 4 uur aan het Redactie-adres:
KOORNMARKT 62.

BERICHT.

Uit de Redactie getreden:

A. DE MOL VAN OTTERLOO.

De Redactie brengt den abonné's nogmaals ter kennis, dat men voor zaken betreffende de Administratie, zich niet tot de Redactie maar tot den Heer WALTMAN moet wenden.

Inhoud.

- Delftsch Studenten Vrijwilligers-Korps.
Delftsch Studenten-Corps.
De Almanak.
Gedachten en Gedichten.
Opbouw!, door A. F. Bakhoven Jr.
Antwoord aan den Heer A. F. Bakhoven Jr., door M. t. B.
Het Socialisme verdedigd, door A. F. Bakhoven Jr.
De vloek der „...ismen”, door Neer.
Ingezonden.
Wat zijn Gedichten?, door H. v. Mook.
Aan de Heer C. C. J. de l'Espinasse, door A. F. Bakhoven.
Vereenigingsleven.
A. N. V. — Nederlandsche Studieboeken voor geïnterneerde Vlaamsche studenten.
Bestuurssamenstelling „Sanctus Virgilius”.
Feuilleton.
Twee types, door J. F. R.
Technische Hoogeschool.
Nieuw Ingeschrevenen aan de T. H. (Vervolg).
Correspondentie.

Delftsch Studenten Vrijwilligers-Korps.

De opbrengst, voortkomende uit de rondzending der inteeckenbiljetten, was f 25,—.

Er werd ontvangen van:

N. N.	f 10,—
X.	5,—
W. A. J. P. S.	10,—
Totaal	f 25,—

Delftsch Studenten-Corps.

De Almanak.

't Is voor dit jaar de laatste maal dat de Almanak-Redactie den Secretarissen der Corpsverenigingen oproept de verslagen van hunne Vereenigingen tijdig in te sturen (de Redactie handhaaft de datum die de vorige keer werd opgegeven); als dit blad weer uitkomt is de termijn verstreken, de termijn voor verslagen en ook voor inzendingen.

Na Zondag a.s. worden geen Bestuurs-opgaven meer opgenomen.

Nog is er geen titelblad ingekomen en hoofden van Odin, Vrije Studie, Weerbaarheid en Sportvereniging ontbreken nog geheel, maar ook op andere hoofden kan men zijn krachten nog wel beproeven.

Wat er aan mengelwerk is ingekomen is ook miniem, en dan nog varia, varia, varia. (De leverancier van 10 goedgekeurde varia wordt als inzender beschouwd).

Gedachten en Gedichten.

Opbouw!

Het stukje „Afbraak” van M. t. B. getuigt van een stemming, die zeer verklaarbaar is in verband met de verschrikkelijke gebeurtenissen om ons heen, doch voortspruit uit een al te eenzijdige overgave aan gevoelens van afschuw en teleurstelling. Alle hoop in de toekomst der mensheid heeft hij verloren en hij eindigt met de woorden: „géén hoop óp verwezeliking zal meer kronen de aktiviteit, die we op het altaar van het idealisme offeren.” Daar ik zomin als aan „l'art pour l'art” geloof aan: idealisme om het idealisme,” vrees ik dat de aktiviteit, door mensen, die denken als M. t. B., geofferd op het altaar van het idealisme, niet zeer groot zal zijn.

En toch, hoe rotter onze samenleving, hoe meer aktiviteit voor verbetering is er nodig.

Daarom lijkt me de weg van Afbraak niet de juiste. Het zou toch kunnen zijn, dat krachten, die in de goede richting werkten en nog niet sterk genoeg waren om het maatschappelijk gebeuren te richten naar eigen wens, mede zouden worden prijsgegeven aan afbraak, terwijl versterking en verdere opbouw juist noodzakelijk is. Speciaal ten opzichte van de soc. democratie maakt M. t. B. zich aan deze fout schuldig. Weet hij niet, dat de Duitse soc. dem. in Berlijn nog vlak voor de oorlog een door de politie verboden, doch tenslotte oogluikend toegelaten, betoging voor de vrede hebben gehouden. Dat, toen de oorlog tegen hun wil was uitgebroken, zij zich gedwee hebben aangesloten bij het leger, leert ons, dat tegen een eenmaal uitgebroken oorlog de soc. dem. niets meer vermag. Een mening, die door de bekendste leiders der soc. dem. menigmaal is verkondigd, o. a. door Bebel. Men kan over deze waarheid teleurgesteld zijn, als men anders had gehoopt, doch dit mag geen reden zijn om nu maar kortweg te spreken over het ehech van het socialisme en de strijd die de soc. dem. zeker na deze oorlog zullen gaan voeren ook voor de wereldvrede, zooals zij daarvoor hebben gedaan, bij voorbaat onvruchtbaar te verklaren. Laten wij vooral in deze tijden ons aansluiten bij de krachten, die werken in de goede richting. We komen dan vanzelf tot opbouw. En daar moet het heen!

A. F. BAKHOVEN JR.

Antwoord aan den Heer A. F. Bakhoven Jr.

1^e. De aktiviteit, ontstaan uit een „l'art pour l'art”-idee staat hooger als een aktiviteit uit utiliteitsmotieven en is belangrijker. Beoefent de mensch de goede dingen om hun gevolgen, zoo is hij óf kortzichtig, óf egoïst. Het goede óm het goede te beoefenen is een waarheid, die direct uit de menschheid voortkomt.

2^e. Door uiterlijke verschijnselen te verbeteren, zal men wel de ziekte-uiting, maar niet haar aard verwoesten.

3^e. Om de haard aan te tasten, moet een algeheele afbraak vooraf gaan. Een periode van bewust pessimisme moet de periode van opbloei vooraf gaan.

4^e. Het ehech van het socialisme is niet haar onmacht, om de tegenwoordige toestand te verbeteren, maar de schok, die hare grondstellingen hebben ondergaan.

5^e. De door den heer Bakhoven geciteerde „goede richting” is voor ieder mensch anders en zoodanig kunnen de krachten niet samenwerken.

M. T. B.

Het Socialisme verdedigd.

Onder het opschrift „Het Socialisme en de Oorlog door Opmerker” worden in het vorige nummer van het S. W. verschillende grieven geuit tegen de sociaal-demokratie. Allereerst moest de „Wekker” het ontgelden om zijn opmerking aan het adres van Prof. Kernkamp.

Prof. Kernkamp schreef in „Vragen des Tijds”: ¹⁾

„Maar zoo de oorlog ooit zal verdwijnen, dan zal het, naar onze overtuiging, niet geschieden door vredesconferenties van de soort die wij kennen; ook niet door het streven naar een internationale politiemacht, een gelegenheid tot zomerreisjes voor députés, mitsgaders hunne dames.

Bij een vredesbeweging, die dezen naam verdient zal de leiding van boven, maar de stuwkracht van onderen moeten komen, uit de diepe schachten der maatschappij . . .” En verder:

Daar, bij de groote volken, zullen de pacifisten den strijd moeten aanbinden tegen een geestelijkheid, die predikt dat de oorlog een door God gewilde instelling is, tegen alle andere machten in staat en maatschappij, die het nationaal egoïsme helpen bestendigen en de bewustwording der groote massa helpen vertragen.

Deze taal kwam de soc.-dem. „Wekker” bekend voor, echter niet uit de mond van een zijner politieke tegenstanders, en de opmerking, dat het alleen de soc.-dem. zijn, die aan de door Prof. Kernkamp gestelde eisen voldoen, was stellig niet misplaatst. Dat de soc.-dem., om tot verwezenlijking van hun idealen te komen, zich hebben moeten verenigen tot „partijen” doet aan de juistheid van de opmerking van de „Wekker” niets af. De enige bestrijding van die opmerking wordt aldus geformuleerd: „Maar deze zaak is er geen van partijen. Zij is te heilig en te heilig voor ieder mensch, dan dat een partij zich van haar mag meester maken.” En: „Wij allen moeten er aan medewerken met alle kracht, met allen ijver en met alle volharding die in ons is.”

Dus wij allen moeten strijd voeren „tegen alle machten in staat en maatschappij, die het nationaal egoïsme helpen bestendigen en de bewustwording der groote massa helpen vertragen.” Opmerker zelf is de eerste, die deze strijd in de steek laat. Bij het aangeven van het middel tegen de oorlog, neemt hij niet eens de moeite nategaan, welke machten hier wel kunnen bedoeld zijn. Van de inrichting onzer maatschappij trekt hij zich niets meer aan en voldoet dus zelf allerminst aan de door Prof. Kernkamp gestelde eisen.

Van verschillende kanten wordt toegegeven, hetgeen de soc.-dem. steeds hebben beweerd, dat het in de eerste plaats economische machten zijn, die oorlogen veroorzaken. Dat het kapitalisme, met zijn concurrentie tussen ondernemersgroepen en zucht naar afzetgebieden, een hoofdschuldige is.

(Zo onlangs nog Mevr. Kaptein—Muysken in een rede te Amsterdam voor de Ver. voor Vrouwenkiesrecht).

Zullen nu ook allen, die deze waarheid niet kunnen ontkennen, strijd gaan voeren tegen het kapitalisme. Het is

¹⁾ Kursivering van mij.

Feuilleton.

Twee types.

Een „ruwe” schets.

Hij had een intelligent gezicht, wist zich steeds prettig voor te doen, was muzikaal en deed nogal aan sport.

Zij had een smal, ietwat filosofies gezichtje, met heldere diep-blauwe ogen, wier uitdrukking dikwijls meer zei dan haar mondje.

Zij kenden elkaar van de H. B. S. en vonden het zeer natuurlijk, dat er tussen hen een meer intieme verhouding was ontstaan.

Zij voelde een „onbewust” ontzag voor hem. Hij kon zoo bezielend praten over kunst, zoo verrukt zijn over schoonheid en poëzie! Dan straalde er uit z'n ogen iets, zo vreemd voor haar, dat ze er geheel van onder de indruk kwam.

Hij werd aangetrokken door haar zachte liefheid, haar eenvoud, haar diepe, gevoelvolle ogen, en 't was hem, of hij iets hogers voelde als hij aan haar dacht.

Hij deed eindexamen. Wat nu? Hij wist het niet goed. Hij moest studeren, dat sprak vanzelf, zei z'n vader, maar waarin?

Op een mooie middag in Juli kwam hij haar vrolijk vertellen, dat hij student werd, en begin September zou vertrekken. Terloops merkte hij op, dat hij ingenieur zou worden.

al te naïef het te geloven. Zij, die het kapitalisme steeds hebben beschermd en ook aan militarisme en imperialisme hun steun hebben verleend, die de geheime diplomatieke konkelarijen hebben verdedigd in naam van het staatsbelang, zullen zij zich scharen aan de zijde der soc.-dem., als deze na de oorlog, vuriger dan ooit hun aanval zullen richten tegen het stelsel, dat naast deze oorlogsramp nog zoveel vernietiging en verminking van menschenlevens op zijn geweten heeft.

Het is onjuist aan de soc.-dem. te verwijten, dat zij de vrede gebruiken als wapen in de partijstrijd. ²⁾ Niet zij maken zich meester van het vredes-ideaal, maar de anderen willen voor dit ideaal niet doen, wat de soc.-dem. hiervoor nodig achten.

„Opmerker” antwoordt op de vraag van Prof. Kernkamp. „Wie weet het middel tegen de oorlog”: Het enigste middel is de „vernieuwing der menschen”, en hij herinnert aan het woord van de Vredesvorst Christus van een kleine negentienhonderd jaar geleden: „Trek den ouden mensch uit met al zijn ongerechtigheden”, en aan het woord van Johannes: „Kinderen, hebt elkander lief”, dat volgens „Opmerker” vergeten zou zijn. Neen, waarde „Opmerker” vergeten zijn die woorden nimmer. Eeuwen en eeuwen zijn ze de mensen voorgehouden. Evenmin heeft het de machtigen op aarde steeds ontbroken aan de ontwikkeling, die volgens u nodig zou zijn om de Liefde te leren. En toch kunt ge met overtuiging schrijven: „Het harde, brute dierenbestaan in de mens heeft zich weer eens losgeworsteld en is uitgebroken.” Voelt gij u nu waarlijk bevredigd door uw antwoord: „Vernieuwing des mensen” door aankweking van Liefde, door middel van Toynbéewerk e. d. Ja, „vernieuwing des mensen”, dat willen wij allen. Het blijft ook voor de soc.-dem. het ideaal: „de mens, doorgloeid van de Algroote Liefde, die in elken mens een broeder ziet en niet een vijand.” U zegt, die liefde moet komen door leed. Zou de menschheid nog niet genoeg geleden hebben, sinds het door u aangehaalde woord van Christus gesproken werd. Is er groter leed denkbaar, dan door de oorlog wordt veroorzaakt. En de huidige oorlog is niet de eerste. Wij zelf maakten slechts mee: de Boerenoorlog, de Russies-Japanse, de Italiaans-Turkse en de Balkanoorlogen en nu deze ontzettende Europese oorlog. En waar vrede was, leefden vele mensen in vuile krotten, stierven vele kinderen door gebrek aan voedsel, waren millioenen mensen verstoken van geestelijk voedsel, leek de aarde een jammerdal. Welke rampen moeten de mensheid nog teisteren, opdat er voldoende geleden zal zijn, om de Liefde deelachtig te worden?

Ik kom nu aan de volgende beschouwingen van Opmerker: nl. „De massa moet leeren de liefde en niet den haat.”

Die haat is het, die den mens verdierlijkt en verwoest wat vele handen naarstig opbouwden.

Die haat wordt geboren of althans aangewakkerd door den partijstrijd, den klassenstrijd der socialistten.

²⁾ De toetreding van enige vooraanstaande Nederl. soc.-dem. tot de Anti-Oorlogsraad, na overleg met het partijbestuur der S. D. A. P. is hiervoor een bewijs.

Zij kreeg de indruk dat het studentje spelen hem meer aantrok, dan de studie.

De maand Augustus vloog om. Zij wandelden, maakten muziek, spraken over boeken en nog veel andere dingen.

September kwam. Dat hij haar niet meer zoo dikwijls zou zien, was een schaduwplek in de hem zoo zonnig lijkende toekomst.

Zij sprak er niet veel over, maar toen zij afscheid namen, was het of hij een traan in die mooie ogen had gezien.

Zij leed innerlik, maar wist, dat dit onvermijdelijk was en berustte zonder klagen.

Na de groentijd kwam hij thuis. Er blonk blijdschap in haar ogen, maar 't was of hij haar tegenviel, of hij al iets was veranderd. Dat was verbeelding, redeneerde ze.

Hij vertrok weer. Zijn brieven werden zeldzamer en bleven eindelijk uit.

Het kwam niet in haar op hem dit kwalik te nemen. „Hij had het immers zoo druk!”

De student was intussen allerminst aan de studie, dat was ook immers geen gewoonte het eerste jaar. Hij en z'n nieuwe vrienden verdeelden hun tijd tussen „de kroeg”, hun bed en „den Haag”. Ze hadden het boerejochie és laten zien, hoe 't leven was, hoe je het genieten en opvatten moest!

Toch vond hij er geen bevrediging in, als hij er over nadacht, maar men lachte hem uit, noemde hem groen en . . . . hij ging mee. Soms zag men hem plotseling een dag niet, dan bleef hij thuis en verwenste zich. Dan verscheen voor hem z'n huis, z'n ouders en . . . . dat zachte lieve gezichtje van haar. Dan begon hij plotseling te snikken en verviel in een soort verdoving.

En hoe kan nu uit een maatschappij, waarin ge den haat zaait, vrede groeien.

Daarom kan ook de soc.-democratie door haar werken niet komen tot vrede.

Want zelfs al kwam zij ook tot vrede tussen de volken onderling, wat helpt die vrede, als zij, om hem te bereiken, heeft gebracht den strijd tussen de zonen van eenzelfde volk."

We hebben hier te doen met een drievoudige begripsverwarring, nl. van de begrippen: haat, strijd, oorlog.

De soc.-dem. voeren de arbeiders aan in de klassestrijd, hetgeen met haat niets te maken heeft. Uw verwijt aan de soc.-dem., dat zij de oorzaak zijn van de haat, is in hoge mate onrechtvaardig. Want de leer van de klassestrijd, die bloot legt, de belangentegenstellingen tussen de verschillende groepen in de maatschappij en de arbeiders doet begrijpen, hoe het komt, dat aan zo menig redelijk verzoek door de ondernemers niet wordt voldaan, die de verknochtheid van de kapitalisten aan een voor de arbeiders verderfelik stelsel duidelijk maakt, zal het verzet, dat noodzakelijk gevolg is van de toestand, waarin het kapitalisme de grote meerderheid der mensen heeft gebracht, niet richten tegen personen, doch tegen het stelsel, waarvan de vertegenwoordigers en verdedigers zelf afhankelijk zijn.

Niet wordt er haat gezaaid door de soc.-dem., doch wel wordt belet, dat het natuurlijke verzet tegen het kapitalisme, omslaat in haat tegen personen.

"Opmerker" verwacht dan de begrippen strijd en oorlog.

De strijd tussen de zonen van eenzelfde volk (klassestrijd) die zijn oorsprong vindt, niet in de wil der soc.-dem. (zij toch willen door vervanging van kapitalisme door het socialisme de klassetegenstelling doen verdwijnen) die strijd heeft niet veel gemeen met de oorlog. Hij wordt niet gevoerd met 42 cM. geschut, noch door bommenwerpende vliegers. Er worden geen steden bij verwoest, etc. Indien wij de oorlog konden ruilen voor een strijd als de klassestrijd, zouden wij zeer dankbaar moeten zijn. Want de klassestrijd is het opbouwende werken door middel van vakbeweging en politieke partij met het heilige doel de mensheid te bevrijden van de loden last van het kapitalisme en te komen tot socialisatie van de produktiemiddelen, om orde te brengen, waar nu is de chaos van het kapitalisme, dat als voornaamste karaktereigenschap kweekt; winsthonger en zelfzucht.

Wie in zich heeft de ware liefde tot de mens, zal de soc.-demokraten steunen in hun strijd tegen verdierliking van de mensen door een stelsel van baatzucht en roof. Hij bewijze dan met de daad, dat hij mede een kracht ten goede wil zijn, door mee te werken aan de verwezenlijking van het socialisme, dit is aan de vernieuwing van de mens.

A. F. BAKHOVEN JR.

De vloek der „..... ismen”.

Wie in de zakenwereld heerscht en bezit, voelt geen behoefte, zijn recht daartoe in stellingen te verdedigen.

Als zijn vrienden kwamen schrikte hij op, was een poosje stil en afgetrokken, maar werd weldra weer meegesleept.

De vacantie kwam en alles werd gedaan om het de student naar de zin te maken thuis. Toch was het hem of hij iets pijnliks voelde, als hij dit alles zag. Z'n opgewektheid en veerkracht was hij kwijt.

Toen hij haar ontmoette trof haar de schuwheid in z'n blik en ze voelde plotseling, dat er een vreemde tegenover haar stond.

Hij vertrok weer en in haar hart was een leegte ontstaan, zij voelde zich droevig gestemd en treurde stil.

Zij dacht er veel aan en merkte niet dat een soort vertwijfeling haar besloep.

Dat zij veel intuïtief voelde wat een ander door onderzinking moest krijgen en haar zieleven haar jaren ver vooruit was, merkte ze eerst veel later.

Op een middag kreeg ze van haar broer weer é's een manuscript door te lezen. Het was een, door een student geschreven, mengelmoes van gedachten en indrukken, geschreven in een periode van twijfel. In vele opzichten kwam het dus met haar stemming overeen, waardoor het nogal indruk op haar maakte.

Eerst las zij beschrijvingen van exkursies naar duin en hei. De natuurschilderingen straalden haar tegen als een gloed van poëzie. Daarna las zij over natuurwetenschap en het trof haar met hoeveel liefde en bezieling de student hierover schreef, hoeveel vertrouwen hij er in stelde en met wat voor energie en werklust hij zich er op moest toeleppen.

Het betoog werd hoe langer hoe mathematieser; hij ging over op „geestelijk” gebied en brak met alle dogma's. Daarna

Politieke beginselen werden het eerst door ontevredenen opgeworpen, slechts als antwoord daarop hebben de bezittenden hun recht zoeken te begronden.

Hierdoor vindt de organisch gewordene maatschappij niet zulke welsprekende advocaten als de hoop en het ongenoegen van de minderen.

De schrijvers van de revolutie zijn vuriger als die der reactie. Genen zijn ongebonden, zonder vooruitzettingen, de werkelijkheid bindt de fantasie van dezen. De Maistre is zeker diepzinniger als Diderot, maar zijn geest is minder werkzaam. Hij versterkt de overtuigingen van degenen die in den grond al overtuigd zijn, maar hij kan geen tegenstanders van hunne meeningen losmaken. De voorstanders der protectie hebben geen glansrijke verdedigers gehad, als de vrijhandel in Adam Smith en volgelingen.

Zoo is het buitengewone succes van de gedachte der omverwerping te verklaren; het zou schrikwekkend zijn, als bij nader toezien niet bleek, dat het succes voor het grootste gedeelte schijnbaar is, want het zwaartepunt van de gang der zaken is nu eenmaal moeilijk te verplaatsen. Deze spreekt voor zichzelf en heeft dus niet veel leerstellingen tot haar verdediging noodig. De werkelijkheid rust in zichzelf en mag zij af en toe als verstijfd schijnen, zij heeft altijd de noodzakelijkheid van het zijn voor, boven de mogelijkheid van het worden.

Des Duivels advocaat is populairder als die van God.

God heeft geen advocaat noodig, Hij openbaart zich niet in leerstellingen die men zou kunnen omverwerpen, maar in het zijn.

Natuurlijk ligt aan al wat worden moet en zich door leerstellingen laat verdedigen, ook een spoor van waarheid ten gronde.

In de tijden der Fransche revolutie was de derde stand een zaak zooals dat nu de arbeidersstand is.

Als de regeeringen zulke zaken altijd ineens begrepen hadden zooals zij zijn, namelijk als iets dat de wereld niet meer uit te krijgen is, dat nu als figuur in de bestaande lijst moet worden gevoegd; dan was ons de wereld der systemen gespaard gebleven, die tegenwoordig bijna alle, zelfs tot de kultuur in weinig betrekking staande volken vergiftigd.

Kapitaal, leger en sociale politiek is er altijd geweest. Nieuw is echter het Kapitalisme, Militarisme en Socialisme. Dat is het kenmerkende van onze doktrinaire tijd, dat hij alles wat bestaat opdrijft met een consequentie die wel in logische categorieën bestaat maar de daadwerkelijkheid op de kop zet. De daadwerkelijkheid is niet consequent en wie haar in een systeem wil brengen moet haar verkrachten. Daarom is het zoo moeilijk in de verwarring der tegenwoordige leermeeningen een natuurlijk oordeel te bewaren of weer te verkrijgen.

Wiens gezond verstand toereikend is om de dwaalleer van het socialisme te doorgronden, stelt zich meestal op kapitalistische grondstellingen, zonder te bemerken dat dezen even verderfelijk zijn. Lieden die met scherpzinnigheid en wilskracht het bezit en zijn beteekenis voor de kultuur

kwam hij tot het „hogere geestelijke leven” en concludeerde na een ingewikkeld betoog, dat er alleen geestelijke bloei en bevrediging kon ontstaan uit zelfbeheersing, ingespannen arbeid, genieten van werkelijke schoonheid, vrolijke, maar toch ernstige levensopvatting, matig altruïsme, maar streng volgehouden, en reine liefde.

O, dacht ze bij zich zelf, had hij dat geschreven! Ze wist dat hij het wel wilde, maar de kracht miste, en dit vond ze vreeselijk.

Zij vond de wereld wreed en begon te twijfelen of er wel moois en goeds bestond. Ze herlas het manuscript en trachtte te lezen „willen”; ze werkte ingespannen, om afleiding te hebben.

Eenige jaren gingen voorbij, ze hoorde weinig meer van hem; z'n ouders waren verhuisd.

Op een mooie Meimorgen, toen ze getroffen door de schone lente, zat te mijmeren voor het raam, bracht de post een zwartgerande kaart, waarop zijn naam stond. In stille droefheid vulden haar ogen zich met tranen; ze besepte wat hoop was.

Er werd veel gefluisterd, wat zij niet horen mocht, er werd door dokters geconstateerd, maar zij begreep, zij begreep, dat een edele zwakke plant niet tieren kon tussen banaal, verstikkend onkruid.

J. F. R.

willen verdedigen zonder aan kapitalistische eenzijdigheid vast te houden zijn zeer zeldzaam.

Anderzijds worden weer als voorstanders van het militarisme uitgemaakt: degene die luid uitspreekt dat een land door zijn bijzondere ligging een leger noodig heeft.

Het wordt voor 't hedendaagsche denkvermogen immer moeilijker om te begrijpen dat men een gedachte kan aanhangen zonder er een gebouw van leerstellingen uit te maken.

Het gevoel, dat men naar een evenwicht van alle krachten zoeken moet, gaat hoe langer hoe meer verloren.

Het wil moeilijk in een zelfde hersenstelsel doordringen dat het bezit onder alle omstandigheden beschermd, ja in sommige omstandigheden zelfs verzorgd dient te worden, terwijl ook vele sociale vorderingen, gerechtigd zijn. Men werpe slechts een vluchtige blik in onze politieke couranten; een elk is in zijn „isme” gevangen, die verbindert een tegenstander ook maar in een enkel opzicht te rechtvaardigen.

De arbeiders streven niet naar een menschwaardig bestaan binnen de grenzen der samenleving, maar zij willen de geheele samenleving aan zich trekken. De liberalen zouden het liefst de agrariërs willen vernietigen, en deze missen zoo dikwijls het inzicht om rechtmatige vorderingen van de steden te gemoet te komen.

Maar niet alleen is het geestelijke leven van deze ismen vervuld, het praktische leven van iedere enkeling wordt in zulke gebouwen van leerstellingen bedwongen. Vroeger maakte de koopman ook zaken met zijn geld, sloot om 6 à 7 uur zijn zaak en was dan een familiemensch met al zijn meer of min edele liefhebberijen. Heden is zooiets nauwelijks meer mogelijk. Wie zijn geld en zijn arbeidsvermogen in dienst van het kapitalisme niet ten koste van zijn menschzijn tot het uiterste uitbuit raakt op den achtergrond.

De arbeiderspartij, die vroeger in Engeland bestond, die het wel der arbeiders langs natuurlijke weg wilde bevorderen, verliest telkens meer invloed. Zij moet met het socialisme samengaan om de eenzijdige gemoederen van heden te winnen.

Militaire staten met legers hebben, zooals we reeds opmerkten, altijd bestaan. Maar militarisme met een verregaande uitbuiting van de volkeren is eerst het gevolg van de hedendaagsche systematiek.

Wellicht is dit noodig teneinde de dingen op de spits te drijven, waar ze dan vanzelf verbroken worden.

Overal waar een „isme” opduikt is een leugen; meestal een gemeenschap verborgen. Zoo komt het Radicalisme voort uit de eerezucht van enkelingen, die de ongunstige toestanden van verschillende volksklassen benutten om zich een schaar volgelingen tegen de heerschers te verwerven. Natuurlijk moeten zij hun woord tegenover genen in zekeren mate houden en daardoor wordt de toestand der armen, door de gevreesde radikale regeeringsvijanden werkelijk verbeterd. Zoo is wellicht het radikalisme van tijd tot tijd „ein Teil von jener Kraft, der stets das Böse will und doch das Gute schafft.”

Zonder hem zou in de zich steeds meer van het Christendom verwijderende tijd, zich wel niemand meer de armen herinnerd hebben; maar welke rechtgeaarde geest zou zich daarom in het leugennet van het radicalisme willen werken? Men moet haar zien zooals zij is: een onedele gevaarlijke beweging, die men het beste daardoor bedwingt dat men haar steekhoudende vorderingen inwilligt, en tusschen hun en het bestaande door een vernuftige sociale wetgeving een vergelijk bewerkstelligt.

Zoo beschut een radicale tegenpartij de regeering voor 't verstijven, zoolang deze zelf bezonnen en moedig blijft.

Helaas is zij het evenwel zelden. Een regeering is meestal te brutaal of te zwak, deels verstokt in conservatisme of reeds doorstroomd met radicalistische invloeden.

Radicale vorderingen zonder gevoelvolle zwakheid, maar omdat zij van tijd tot tijd werkelijk gegrond zijn, inwilligen, met zekerheid pogingen tot omwenteling tegengaan en desniettemin nooit blind zijn voor gerechtigde, uit de wereld der feiten klinkende stemmen des tijds; een dergelijke bedrijfszekerheid en geestesklarheid wordt heden reeds het genie toebedeeld en door de besten verlangd.

Het eenzijdige doktrinarisme van onzen tijd laat zulke eigenschappen nauwelijks meer opkomen.

Wat zeer velen die toch geen sociaal-democraat zijn, gunstig voor het socialisme stemt, is het onbewuste, daarin verborgene, ook in de meesten die de kerk zijn afgevallen, levende christelijke gebod: Heb uw naaste lief! *Het socialisme is wellicht daarom het ergste van alle „ismen” omdat het uit dit, zuiver aan 't gevoel ontspruitende gebod, een stelsel heeft gemaakt: de Plicht, den naasten lief te hebben heeft hij veranderd in een recht van den naasten op deze hulp.*

Het is niet meer: wie twee rokken heeft die geve er een aan hem die er geen heeft, maar: wie geen rok heeft die

eische er een van hem die twee rokken heeft. Daarmede is evenwel al het edele van het gebod genomen.

De vreugde van het geven en van het ontvangen is weg. Nooit is lustlooser en tegelijk meer gegeven geworden als in onzen tijd, waar men na betaling van een zekere, soms lang niet kleine som, een bordje aan zijn deur hangt met: „Lid van de vereeniging voor armenzorg.” Nooit zijn deze systematisch gegeven aalmoezen ook met zooveel ondank geogst. Nog altijd is het degenen die zich niet alleen als hulpbehoevend voorstellen, doch tevens van meening zijn, dat hij die beter eet en drinkt en beter gekleed gaat als zij, al onderhoudt hij hen ook geheel, altijd meer bezit als juist is, niet genoeg. Daarbij maken de meesten er zich in 't geheel geen begrip van, in hoeverre thans reeds de armen op kosten van de belastingbetalers leven. Plantsoenen, plaveisel, licht, gemeentereiniging, stadsklokken, volkscholen, ziekenhuizen, parken, bibliotheken, dat alles wordt door een kleine klasse voor de menigte bekostigd, nog afgezien van openbare badinrichtingen, voor welke gebruik wel wat, maar toch nog lang niet genoeg betaald wordt, zoodat zij niet zelfstandig zouden kunnen bestaan.

Al deze weldaden worden als vanzelf sprekend meegenomen. Dat betaalt immers de gemeenschap waartoe de arme toch ook behoort. Geheel anders zou de, gedachteloos over het plaveisel slenterende arbeider, zich tegenover de begronder van een stichting gedragen, waarvan hij de weldaden geniet. Hier zou wellicht nog een vonkje dankbaarheid in zijn hart zijn. Dat voor hem in tijden van ziekte, voor zijn familie voor 't geval hij komt te sterven, de Staat, dat zijn dus de belastingbetalers, tot op een zekere graad zorg wordt gedragen, dat houdt hij voor vanzelf sprekend.

Zijn „isme” (hier het Socialisme) zegt hem; dat zulks toch maar een druppel water op een warme steen is, in ieder geval een klein smartegeld om hen te overwegen zijn berechtigde vorderingen niet te luid uit te schreeuwen.

Berechtigd! Natuurlijk op grond van een natuurrecht dat nergens geschreven staat als in de nevelachtige hersenen der ontevreden. *Maar juist dezelfde gevoels- en gedachtenverwarring is bij de bezittenden te vinden.*

Het lijkt net of zij een slecht geweten hadden en zelf het gevoel, dat zij iets genieten wat hen eigenlijk niet toekomt.

De bezittenden schijnen in allen ernst te gelooven, dat zij tegenover de niets bezittende iets goed te maken hebben. Men kan voor hooge loonen zijn, voor een 8-10-urige werkdag, beperking van vrouwen- en kinderarbeid, voor moeder verzorging, voor het vereenigingsrecht van arbeiders, dat alles kan bewerkstelligd worden; maar zeer beslist beteekent het de ondergang der maatschappij, wanneer eenmaal de meening veld wint dat de eene klasse voor de andere betalen moet, wanneer de inkomstenbelasting altijd meer door belasting op de erfenis en op het vermogen, dat is door wegname van het bezit verdrongen wordt. De rede-nering dat de belastingen den rijken geen nadeel doen, is fout. Het recht van 't bezit moet met kracht verdedigd worden, als een sociale, voor de kultuur belangrijke factor.

Dat de meerbezittende meer betaalt, spreekt vanzelf, want hij maakt meer gebruik van de bescherming die de Staat verleent; maar ook de armste hoorde iets te betalen, al was het maar 2 kwartjes per jaar, opdat in hem het gevoel van Staatsburgerschap wakker blijft, en opdat de wortel van 't vaderlandlooze proletariërdom hem niet geheel in beslag neemt.

De liberale minister Lord Russell zei eens van de arbeiders: „zij moeten sterk en goed vertegenwoordigd worden, maar hunne belangen zijn zoo dikwijls gescheiden van de groote landsbelangen, dat het mij spijten zou, wanneer zij door meerderheid de heerschers over 's lands belangen zouden worden. De tegenwoordige stand van zaken schijnt het machtgezag te geven om alle goede doeleinden te bereiken.”

Dit moet men zich wel bewust zijn. De laffe angst der heerschers en bezittenden is tegenover de wordende nog gevaarlijker als onverstandige grofheid. „Nicht in den Barrikaden liegt die Gefahr”, zeide Bismarck, sondern in der Furcht dafür.”

Ik was eens op een stoomboot die de haven van Jaffa in Palestina aan zou doen. Omdat wij uit Egypte kwamen waar de pest heerschte, werden de reizigers van de derde klasse aan een nauwkeurig geneeskundig onderzoek onderworpen.

Ongelukkig bevond zich onder hen iemand van beteren doen wiens bagage nu ook ontsmet werd en in de gemeenschappelijke ruimte met de andere aan een lichamelijk onderzoek moest worden blootgesteld. Hij verzocht den dokter hem daarvoor te vrijwaren, maar dat ging natuurlijk niet aan, waar hij nu eenmaal met de pestverdachtigen gehuisd had.

TWEEDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 12 NOVEMBER 1914. No. 7.

Een menschenvriendin uit de eerste klas verontwaardigde zich over de indeeling van menschen in klassen en verkondigde dat in naam der rechtvaardigheid eigenlijk alle eerste klas-reizigers dezelfde last moest bezorgd worden als die der derde. Zij vergat hoeveel groter deze onrechtvaardigheid zou zijn tegenover de vele eerste klasse-passagiers, vergeleken met die eene derde klasse-passagier van beter doen. De Egyptische pest (het ging hier om de weinig gevaarlijke builenpest, niet om de longenpest) komt bijna alleen voor onder het mindere volk; West-Europeanen krijgen haar vrijwel nooit. Het zou dus zinneloos geweest zijn de passagiers van de eerste klasse ook aan een dergelijk onderzoek te onderwerpen. De rechtvaardigheid van die jonge dame verlangde evenwel dat het desniettemin geschieden zou, slechts om de sociale kwetsbaarheid van de heeren pest-verdachtigen der derde klasse met omzichtigheid te behandelen. Omdat niet een ieder van adel zijn kan, moet de geheele adel opgeheven worden; omdat niet een ieder een goede opvoeding genieten kan, moeten de voorrechten van een goede kinderkamer ophouden; omdat vele menschen door het alcoholgenot gemakkelijk dronkaards worden, willen velen het alcoholgenot geheel verbieden.

Een typiste zei eens tot een schrijver: „Eigenlijk is het toch onrechtvaardig, dat u voor een artikel dat u in den loop van eenige uren dicteert, een evengroote betaling ontvangt als ik in een geheele maand.”

„Zullen we omruilen?” vroeg de schrijver.

„Nee, dat gaat natuurlijk niet, ik heb immers uw invallen niet.”

„Die zijn het juist die betaald worden.”

„Dat is onrechtvaardig, want u kunt ook niet helpen dat u die invallen krijgt, tenslotte heeft een ieder 8 à 10 werkuren per dag, de mijne zijn even zoo goed als de uwe; wat we daarin doen, hangt niet van ons af en dus moeten we allen gelijk betaald worden.”

„U bent dus van meening dat wij de opbrengst van mijn werk gelijkelijk moeten verdeelen?”

„Ik weet dat zoiets tegenwoordig niet mogelijk is, maar er zal een tijd komen, waarin dat gebeuren zal.”

„Met andere woorden, waar u op kosten van een anders invallen leven zult.”

„Dat is Dialectiek, alle menschen zijn gelijk.”

De liefvallige aanhangster der sociale politiek bedacht niet, dat ze juist een voorbeeld van de ongelijkheid der menschen met een buitengewone helderheid te voorschijn had gebracht.

Een of ander „isme” had haar voor deze werkelijkheid de zienskracht ontnomen. Daarbij dient te worden medegedeeld dat zij zoolang ze het stokpaardje van dit „isme” niet bereed een scherpzinnige persoon was.

Zij kan evenwel ook, zooals in de geest van de tijd ligt, de bril van haar „isme” opzetten en dan sprak zij onzin, zooals alle vertegenwoordigers van 't een of ander „isme”.

[Een vrije vertaling van „Der Fluch der . . . „ismen” een artikel van O. A. H. Schmitz, door:

NECR.]

Ingezonden.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie.

Wat zijn Gedichten?

Als men zijn medemensch verveelt,
Met „verzen” oor en ziel verveelt,
Zich dan vergrijpt aan den versvoet,
En meent, dat hij zijn plichten doet.
Zijn dat gedichten?

Als men op eigen dichtmaat hinkt,
En 't eigen rijm gebarsten klinkt,
En men in waan maar samenlijmt,
En zegt: Ik doe mijn plicht; het rijmt!
Zijn dat gedichten?

Als men met wondermilde hand,
Het resultaat zet in een krant,
En de redactie dan bericht,
„All right! wij plaatsen een gedicht.”
Zijn 't dan gedichten?

Als men om 't rijm „met bommen gooit”,
Met lijken (van and'ren) om zich strooit,
En inplaats van met hun lot begaan,
De regels zoo gedrukt laat staan.
Zijn dat gedichten?

Nee, als men met 4,8 voetige verzen,
Kan laten rijmen op 2 paar laarzen,
En pocht tegen een ieder man,
Dat men ze nog mooier maken kan.
Dat zijn gedichten.

H. v. MOOK.

Aan de Heer C. C. J. de l'Espinasse.

Daar de door U bedoelde woorden door ondergeteekende gesproken zijn, rust ook op hem de verplichting U te antwoorden.

Wat mijn persoonlijke ervaring betreft, kan ik slechts bevestigen, wat een „geacht student” meedeelde aan de man van „het Vaderland.”

Hoe meer studenten er zijn, die als gij liever niet in één adem worden genoemd met de helden van de tram, hoe liever het mij is en gaarne wil ik aan hen verklaren, dat mijn woorden voor hen niet zijn bedoeld.

Echter blijf ik van mening dat een geest van onverschilligheid (die zich nu bijv. weer uit door de uiterst geringe bijdragen in de bussen voor het Nat. Steunkomité) aan een sterk ontwikkeld verantwoordelijkheidsbesef vreemd is en bevordelijk voor daden, als door U en mij worden veroordeeld.

A. F. BAKHOVEN.

Vereenigingsleven.

A. N. V.

NEDERLANDSCHE STUDIEBOEKEN VOOR GEÏNTERNEERDE VLAAMSCHE STUDENTEN.

Door als militaire geïnterneerde Vlaamsche Studenten is tot de Utrechtsche Studentenafdeeling van het Algemeen Nederlandsch Verbond het verzoek gericht om zich ook hunne belangen op geestelijk gebied te willen aantrekken. Om hieraan te voldoen tracht het bestuur der genoemde afdeeling te komen tot de vorming van eene *keur-bibliotheek van moderne Nederlandsche wetenschappelijke werken*, welke ter beschikking der studenten zal worden gesteld. Waar deze werken op de Belgische Universiteiten nog weinig verspreid zijn, heeft de kennismaking hiermede, behalve voor deze studenten, ook voor Nederland haar belang. Het genoemde bestuur verzoekt aan allen, die tot dit doel willen medewerken, om hetzij *goede moderne Nederlandsche wetenschappelijke boeken* — ook op het gebied der technische wetenschappen — hetzij geldelijke bijdragen, portvrij te willen zenden aan het secretariaat der afdeeling, Catharijnesingel 5, te Utrecht.* In het bijzonder wordt ook tot de *Nederlandsche Uitgevers* het verzoek gericht één of meer exemplaren der door hen uitgegeven werken te willen afstaan.

Overwogen wordt om de boeken, nadat zij aan deze bestemming voldaan zullen hebben, aan te bieden aan de bibliotheek van Leuven.

Men herinnert er aan, dat aan het boven opgegeven adres uitgeweken Belgische studenten op schriftelijke aanvraag inlichtingen kunnen krijgen in het belang hunner studie en omtrent huisvesting. Voor een beperkt aantal studenten bestaat in Utrecht gelegenheid tot tijdelijke kosteloze huisvesting.

* Eventuele zendingen zullen ook gaarne in ontvangst worden genomen door E. Maas Geesteranus, Eerste Schrijver der Delftsche Stud. Afd. van het A. N. V.

Het nieuwe Bestuur van

„ST. VIRGILIUS”

heeft zich voor den duur der mobilisatie als volgt samengesteld:

Voorzitter, C. J. Oosterholt.
Secretaris, P. Ch. J. Korte.
Penningmeester, M. P. E. H. Thywissen.

Technische Hoogeschool.

AFDEELING DER WEG- EN WATERBOUWKUNDE.

De Voorzitter van de Afdeeling der Weg- en Waterbouwkunde van de Technische Hoogeschool maakt bekend, dat zij, die wenschen deel te nemen aan het Ingenieurs-examen voor Civiel-Ingenieur, dat zal worden afgenomen in Januari 1915, zich hiervoor schriftelijk hebben aan te melden bij den Secretaris der Afdeeling, Prof. J. Klopper, vóór den 4en December 1914, onder overlegging van het Candidaatsdiploma.

Formulieren voor de aanmelding zijn verkrijgbaar in den Technischen Boekhandel van J. Waltman Jr. te Delft.

—o—

AFDEELING DER BOUWKUNDE.

De Voorzitter van de Afdeeling der Bouwkunde van de Technische Hoogeschool maakt bekend, dat zij, die wenschen deel te nemen aan het Ingenieurs-examen voor Bouwkundig Ingenieur, dat zal worden afgenomen in Januari 1915, zich daarvoor schriftelijk hebben aan te melden vóór den 6en December 1914 bij den Secretaris der Afdeeling, Prof. A. W. M. Odé.

Formulieren voor de aanmelding zijn verkrijgbaar in den Technischen Boekhandel van J. Waltman Jr. te Delft.

Nieuw ingeschrevenen aan de T.H.

(Vervolg).

Mevr. M. M. Schouten,
geb. Backer, E. L. Rotterdamsche weg 25, Delft.
J. G. Dusser de Barenne, E. L. Mijnbouwstraat 6, Delft.
P. Hans Sz., A. L. Kanaalweg 14, Delft.

Correspondentie.

Aan de Redactie van het T. S. T.:
Gaarne willigen we U verzoek in.

Den Heer N. O.
Uw artikel is te laat ingekomen om nog in dit nummer van 't S. W. te kunnen worden opgenomen.

ADVERTENTIEN.

RESTAURANT „HOTEL CENTRAL”.

Voornaamste en meest bekende Restaurant ter plaatse.

DINERS van 5-7 uur, ook bij abonnement.

RESTAURANT A LA CARTE DEN GEHEELEN DAG.

GELEGENHEID

eenvoudig, degelijk te dineeren,
van af 65 cent per diner.

Adres KOORNMARKT 25.

H. H. Amateur-Fotografen.

Het beste en goedkoopste adres voor H.H. Amateurs is

Am. TIP TOP Fotografie,

Brab. Turfmarkt 65.

Ontwikkelen van platen. - Afwerken der negatieven.

Speciale inrichting voor Vergrootingen.

ZEER BILLIJKE PRIJZEN.

Alle benodigdheden steeds versch voorradig, zooals
Platen, Papier enz. enz.

Let op het adres: Brab. Turfmarkt 65.

DELFTSCHE

Limonade-Siropen

Sinaasappel- of Oranje-Limonade

75 cts. per flesch; 6 flesschen franco zending.

NIEUWE LANGENDIJK 50.

Aanbevelend, **W. DE HOOGH.**

Aangeboden in een net PENSION te Rijswijk:

mooie gemeubileerde Zit- en
Slaapkamers.

Adres A. P. HINZE, Geestbrugweg 24, Rijswijk.

TEGENWOORDIG ADRES:	
	
KOORNMARKT 46	
(ELDERS GEEN FILIALEN)	

OUDE DELFT 120 - DELFT.

Uitzending van Dinners.

Levering van Schotels.

Dagelijks verkrijgbaar de bekende NASSI GORENG.

Aanbevelend,

Oude Delft 120 : Chr. F. RÜTER.